

2011. évi CLXXXIX. törvény

Magyarország helyi önkormányzatairól ¹

Az Országgyűlés elismeri és védi a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát.

A helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

Az Országgyűlés tisztelettel adózva hazánk haladó önkormányzati hagyományai előtt, az Alaptörvényben meghatározott önkormányzati jogok kiteljesítése, a helyi önkormányzáshoz szükséges feltételek megteremtése, a nemzeti együttműködés erősítése, a települések öfenntartási képességének elősegítése, valamint a helyi közösség öngondoskodásra való képességének erősítése érdekében – figyelembe véve a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában foglalt alapelveket – az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése, az 51. § (2) és (3) bekezdése tekintetében az Alaptörvény *T)* cikk (1) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. választópolgár: aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választójoggal rendelkezik,
2. kormányhivatal: a helyi önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó fővárosi vagy megyei kormányhivatal,
3. képviselő-testület határozata: normatív határozat és egyedi határozat.

Alapvető rendelkezések

2 - 9. § ²

¹ Kihirdetve: 2011. XII. 28.

² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

II. FEJEZET³

10 - 18. §⁴

III. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK, SZERVEIK ÉS MŰKÖDÉSÜK

Értelmező rendelkezés

19. §⁵

A települési önkormányzatok

20. §⁶

21. § (1)⁷

(2) A megyei jogú város települési önkormányzat, amely – törvényben meghatározottak szerint, az abban foglalt kivételekkel – azokat a közszolgáltatásokat is biztosítja, melyek saját területén túl a megye egészére vagy részére kiterjednek.

(3) Megyei jogú város a megyeszékhely város és az Országgyűlés által e törvény hatálybalépése előtt megyei jogúvá nyilvánított város.

(4) A megyei jogú város képviselő-testülete a közgyűlés.

A főváros és kerületei

Általános rendelkezések

22. §⁸

Feladat- és hatásköri szabályok

23 - 24. §⁹

---

³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

A főváros és kerületei rendeletalkotása

25. §¹⁰

A főváros és a kerületi önkormányzatok gazdálkodása

26. §¹¹

Megyei önkormányzat

27. § (1) A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A megyei önkormányzat képviselő-testülete a közgyűlés.

(2)¹²

(3)-(4)¹³

A helyi önkormányzati képviselő

A megbízatás keletkezése és megszűnése

28 - 31. §¹⁴

Jogok és kötelezettségek

32 - 34. §¹⁵

A helyi önkormányzati képviselők tiszteletdíja, juttatása, költségterítése

35. §¹⁶

Összeférhetlenség

36. §¹⁷

Összeférhetlenségi eljárás

37. §¹⁸

¹⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹² Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

¹⁴ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁵ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁶ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁷ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

¹⁸ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

Méltatlanság

38. §¹⁹

Vagyonyilatkozat-tételi eljárás

39. §²⁰

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjaira vonatkozó külön szabályok

40. §²¹

A képviselő-testület

41 - 42. §²²

A képviselő-testület működése

43 - 50. §²³

51. § (1)-(3)²⁴

(4)²⁵

(5)²⁶

(6) A (2)–(3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a normatív határozat közzétételére is alkalmazni kell.

52 - 55. §²⁷

Társult képviselő-testület

56. §²⁸

A képviselő-testület bizottságai

57 - 61. §²⁹

Településrészi önkormányzat

---

¹⁹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²⁰ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²¹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

²² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁵ Hatályba lép: 2012. IV. 15-én.

²⁶ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

²⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

62. §³⁰

A helyi önkormányzat tisztségviselői

Polgármester

63. § A polgármester megválasztását követően esküt tesz a képviselő-testület előtt és erről okmányt ír alá. Az eskü szövegét az 1. melléklet tartalmazza. A polgármester jogai és kötelezettségei a megválasztásával keletkeznek, a megbízatás megszűnésével szűnnek meg.

64. §³¹

65 - 68. §³²

69 - 70. §³³

**A főpolgármester, polgármester, a megyei önkormányzat
közgyűlésének elnöke díjazása, költségtérítése**

71. §³⁴

Összeférhetetlenség

72 - 73. §³⁵

Az alpolgármester

74 - 78. §³⁶

79. §³⁷

**A főpolgármester-helyettes, az alpolgármester, a megyei
önkormányzat közgyűlésének alelnöke díjazása, költségtérítése**

80. §³⁸

A jegyző és az aljegyző

81 - 83. §³⁹

A polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal

³⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³¹ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³³ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁵ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁶ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

³⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

³⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

84 - 86. §⁴⁰

IV. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁRSULÁSAI

87. §⁴¹

A helyi önkormányzatok társulásának általános szabályai

88 - 92. §⁴²

A társulási megállapodás alapvető szabályai

93. §⁴³

A társulás szervezete és működése

94 - 95. §⁴⁴

V. FEJEZET

TERÜLETSZERVEZÉS

A területszervezési eljárás közös szabályai

96 - 97. §⁴⁵

Önálló község alakítása

98 - 99. §⁴⁶

---

40 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

41 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

42 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

43 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

44 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

45 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

46 Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

Települések egyesítése

100. §⁴⁷

Területrész átadása

101 - 102. §⁴⁸

Település megyék közötti átszatolása

103. §⁴⁹

Várossá nyilvánítás

104. §⁵⁰

Fővárosi kerület létrehozása, a kerületi határok megváltoztatása

105. §⁵¹

VI. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI ALAPJAI

Az önkormányzati vagyon

106. § (1)⁵²

(2) A helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálják.

107. § A helyi önkormányzatot – törvényben meghatározott eltérésekkel – megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.

108. § A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon birtoklása, használata, hasznai szedésének joga, fenntartása, üzemeltetése, létesítése, fejlesztése, valamint felújítása a nemzeti vagyonról szóló törvényben szabályozott módon engedhető át másnak.

---

⁴⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁴⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

109. § (1)⁵³A képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő nemzeti vagyona a nemzeti vagyronról szóló törvény rendelkezései szerint az önkormányzati közfeladat átadásához kapcsolódva vagyongazdálkodási jogot létesíthet. Vagyongazdálkodási jog önkormányzati lakóépületre és vegyes rendeltetésű épületre, társasházban lévő önkormányzati lakásra és nem lakás céljára szolgáló helyiségre kizárólag a helyi önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel, vagy annak 100%-os tulajdonában álló gazdálkodó szervezettel létesíthető, és kizárólag általuk gyakorolható. A vagyongazdálkodási szerződésnek a gazdálkodó szervezet tulajdonosi szerkezetében történő tulajdonos változás miatti megszűnésének esetére a nemzeti vagyronról szóló törvényben meghatározottak az irányadók.

(2)⁵⁴A képviselő-testület kizárólag a nemzeti vagyronról szóló törvényben meghatározott személyekkel köthet vagyongazdálkodási szerződést.

(3) A vagyongazdálkodási jog átadása nem érinti az önkormányzati közfeladatok ellátásának kötelezettségét. A vagyongazdálkodási jog átadása az önkormányzati feladatellátás feltételeinek hatékony biztosítása, a vagyon állagának és értékének megőrzése, védelme, továbbá értékének növelése érdekében történhet.

(4) A képviselő-testület rendeletében határozza meg a vagyongazdálkodási jog ellenértékét, az ingyenes átengedés, a vagyongazdálkodási jog gyakorlásának, valamint a vagyongazdálkodás ellenőrzésének részletes szabályait.

(5) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő védett természeti területek és értékek, az erdők, védőerdők, a műemlékingatlanok, védetté nyilvánított kulturális javak, valamint történelmi (régészeti) emlékek tekintetében az illetékes miniszter, a védművek és védelmi létesítmények esetében az illetékes szerv hozzájárulása szükséges a vagyongazdálkodási jog létesítéséhez.

(6)⁵⁵A vagyongazdálkodó a vagyon felújításáról, pótlólagos beruházásáról legalább a vagyoni eszközök elszámolt értékcsökkenésének megfelelő mértékben köteles gondoskodni és e célokra az értékcsökkenésnek megfelelő mértékben tartalékot képezni. Ha a vagyongazdálkodó olyan közfeladatot lát el, amely után bevételének több mint fele az államháztartás valamely alrendszeréből származik, a helyi önkormányzat a vagyongazdálkodási szerződésben részletezett feltételekkel a bevételekben meg nem térülő elszámolt értékcsökkenésnek megfelelő összeg erejéig elengedheti a vagyongazdálkodó számára a helyi önkormányzattal szemben fennálló, a kezelt vagyonnal összefüggő hosszú lejáratú kötelezettségét. Ez esetben a vagyongazdálkodó e bekezdés szerinti kötelezettsége a bevételekben megtérülő értékcsökkenés összegéig áll fenn.

(7) A vagyongazdálkodó a vagyongazdálkodásba vett vagyon használatából, működtetéséből származó bevételeit, illetve közvetlen költségeit és ráfordításait elkülönítetten köteles nyilvántartani oly módon, hogy az a saját vagyonnal folytatott vállalkozási tevékenységéből származó bevételeitől, költségeitől és ráfordításaitól egyértelműen elhatárolható legyen.

(8) A vagyongazdálkodó a tulajdonosi ellenőrzést köteles tölteni, az ellenőrzés érdekében kötelezhető minden közérdekből nyilvános adat, valamint – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit nem sértő – az önkormányzati vagyona és vagyongazdálkodásra vonatkozó adat szolgáltatására és okirat bemutatására.

(9) A vagyongazdálkodási jog létesítése nem keletkeztethet a közfeladat ellátásával összefüggésben központi költségvetési többlettámogatási igényt.

(10) A helyi önkormányzat a határozatlan idejű, illetve határozott idejű vagyongazdálkodási szerződést rendkívüli felmondással akkor szüntetheti meg, ha

⁵³ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁵⁴ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (2) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁵⁵ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (3) szerinti szöveggel lép hatályba.

a) a vagyonkezelő a számára jogszabályban előírt kötelezettségét megsérti, vagy a vagyonkezelési szerződésben előírt kötelezettségét súlyosan megszegi;

b) a vagyonkezelő a vele szemben a vagyonkezelési szerződés megkötését megelőzően megindult csőd- vagy felszámolási eljárásról a helyi önkormányzatot nem tájékoztatta, vagy a vagyonkezelővel szemben a vagyonkezelési szerződés hatályának időtartama alatt csőd- vagy felszámolási eljárás indul;

c) a vagyonkezelő adó-, illeték-, vám- vagy társadalombiztosítási járulék tartozása több mint hat hónapja lejárt, és ennek megfizetésére halasztást nem kapott.

(11) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő vagyon vagyonkezelésbe adása illetékmentes.

(12) ⁵⁶Azonnali felmondásnak van helye, ha a vagyonkezelő a vagyonkezelésbe adott önkormányzati vagyonnal a vállalt önkormányzati közfeladatot nem látja el, vagy a vagyonkezelésébe adott vagyonban kárt okoz.

110. § (1) A helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. Az önkormányzati vagyonyilvántartás (vagyonkataszter) folyamatos vezetéséért, az adatok hitelességéért a jegyző felelős.

(2) Az önkormányzati törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról vagyonkimutatást kell készíteni.

(3) Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, a helyi önkormányzat társulásba bevitt vagyonát a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, a vagyonnövekmény a társult helyi önkormányzatok közös vagyona, és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Az önkormányzat gazdálkodása

111 - 116. § ⁵⁷

A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere

117 - 118. § ⁵⁸

A helyi önkormányzatok belső kontrollrendszere

119 - 120. § ⁵⁹

Adósságrendezés

121 - 124. § ⁶⁰

VII. FEJEZET

⁵⁶ A 2011. évi CXCVI. törvény 29. § (4) szerinti szöveggel lép hatályba.

⁵⁷ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁵⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁰ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK KAPCSOLATA, A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE

125 - 131. §⁶¹

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete

A törvényességi felügyelet eszközei, terjedelme

132. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl:

- a) törvényességi felhívással élhet;
- b) kezdeményezheti a képviselő-testület összehívását, valamint e törvényben meghatározott esetben összehívja a képviselő-testület ülését;
- c) kezdeményezheti a Kormánytól, hogy indítványozza az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát;
- d) kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzat határozatának felülvizsgálatát;
- e) kezdeményezheti a határozathozatali, feladat ellátási kötelezettségét nem teljesítő helyi önkormányzattal szemben bírósági eljárás megindítását, a határozathozatal pótlásának elrendelését;
- f) javasolhatja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, hogy kezdeményezze a Kormánytól az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület felosztatását;
- g) kezdeményezheti a Magyar Államkincstárnál a központi költségvetésből járó támogatás jogszabályban meghatározott részének visszatartását vagy megvonását;
- h) pert indíthat a sorozatos törvénysértést elkövető polgármester tisztségének megszüntetése iránt;
- i) fegyelmi eljárást kezdeményezhet a helyi önkormányzat polgármestere ellen és a polgármesternél a jegyző ellen;
- j) kezdeményezheti a helyi önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását az Állami Számvevőszéknél;
- k) szakmai segítséget nyújt a helyi önkormányzatnak a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben;
- l) törvényességi felügyeleti bírságot szabhat ki a helyi önkormányzatra az e törvényben meghatározott esetekben.

(2) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, megyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása

(3) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja a helyi önkormányzat:

- a) szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- b) döntéseinek (rendelet, határozat) jogszerűségét;

⁶¹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

c) törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését.

(4) Nem terjed ki a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – azokra a helyi önkormányzat és szervei által hozott határozatokra:

a) amelyek alapján munkaügyi vitának vagy közszolgálati jogviszonyból származó vitának vagy

b) jogszabályban meghatározott bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye,

c) amelyet a képviselő-testület mérlegelési jogkörében hozott, a mérlegelési jogkörben hozott döntések esetében a kormányhivatal kizárólag a döntéshozatali eljárás jogszerűségét vizsgálhatja.

(5) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása kiterjed a (4) bekezdésben felsorolt határozatokra is a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott körben, továbbá a (4) bekezdés a) pontja esetében, ha a határozat a munkavállaló javára történő jogszabálysértést tartalmaz.

A kormányhivatal információkérési joga

133. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozóan az érintettől információt, adatot kérhet, konzultációt kezdeményezhet, amelyeknek az érintett a megadott határidőn belül köteles eleget tenni.

(2) A kormányhivatal javaslattal élhet a helyi önkormányzat működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A törvényességi felhívás

134. § (1) Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

(2) A megadott határidő eredménytelen leteltét követően a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

A képviselő-testület ülésének összehívása

135. § (1) A kormányhivatal kezdeményezi a polgármesternél a képviselő-testület ülésének összehívását, ha törvényességi kérdések képviselő-testület által történő megtárgyalása a helyi önkormányzat törvényes működésének biztosítása érdekében indokolt.

(2) Ha a polgármester a kormányhivatal képviselő-testületi ülésének összehívására tett javaslatának és a 44. § szerint tett indítványnak tizenöt napon belül nem tesz eleget, a képviselő-testület ülését a kormányhivatal hívja össze. Az ülés összehívása során a kormányhivatal eltérhet a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott szabályoktól.

Önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetére alkotmánybírósági felülvizsgálat kezdeményezése, önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangja bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése

136. § (1) Az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetén a kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter útján, az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetének megküldésével egyidejűleg kezdeményezi a Kormánynál az önkormányzati rendelet alkotmánybírósági felülvizsgálatának indítványozását. A kormányhivatal az indítványt a Kormánynak megküldött kezdeményezéssel egyidejűleg megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(2) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát. A bírósági eljárás megindításával egyidejűleg az indítványt a kormányhivatal megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(3) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

- a) a Kúria által vizsgálandó önkormányzati rendeletet;
- b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését;
- c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet sért;
- d) annak okát, hogy a kormányhivatal az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.

(4) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó bírósági eljárás szabályait és a bírósági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzati jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása

137. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat egyidejű tájékoztatása mellett kezdeményezi a Kúriánál a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását, ha a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

(2) A jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

- a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége fennáll;
- b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a jogalkotási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak;
- c) a jogalkotási kötelezettség elmulasztásával összefüggő, a mulasztás elbírálásához szükséges önkormányzati rendeletet.

(3) Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a Kúriánál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését.

(4) A helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági eljárás szabályait és a bírósági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége pótlása

138. § (1) A kormányhivatal vezetője a rendeletet a helyi önkormányzat nevében, az önkormányzati rendeletre irányadó szabályok szerint alkotja meg azzal, hogy a rendeletet a kormányhivatal vezetője írja alá és a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

(2) A kihirdetett rendeletet a kormányhivatal megküldi a helyi önkormányzatnak. A jegyző gondoskodik a kihirdetett rendeletnek a szervezeti és működési szabályzatban az önkormányzati rendeletek kihirdetésére meghatározott szabályokkal azonos módon történő közzétételéről.

(3) A kormányhivatal vezetője által a helyi önkormányzat nevében megalkotott rendelet helyi önkormányzati rendeletnek minősül azzal, hogy annak módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat kizárólag a következő önkormányzati választást követően jogosult, ez idő alatt a módosításra a kormányhivatal vezetője jogosult.

Az önkormányzati határozat elleni bírósági eljárás kezdeményezési joga

139. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzati határozat felülvizsgálatát.

(2) Ha a jogszabálysértő önkormányzati határozat végrehajtása a közérdek súlyos sérelmével vagy elháríthatatlan kárral járna, a törvényszék a határozat végrehajtását felfüggeszti.

Önkormányzati határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

140. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen leteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a helyi önkormányzat törvényen alapuló:

a) határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a határozat meghozatalára való kötelezést, vagy

b) feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a feladat elvégzésére való kötelezést.

(2) A határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettsége fennáll, és

b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak.

(3) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a határozathozatali kötelezettség elmulasztását és határidő tűzésével kötelezi az önkormányzatot a határozat meghozatalára.

(4) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a mulasztást és határidő tűzésével kötelezi a helyi önkormányzatot, hogy biztosítsa a feladat-ellátást (közszolgáltatást).

(5) Ha a helyi önkormányzat a törvényszék által megadott határidőn belül nem tesz eleget határozathozatali kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a mulasztás kormányhivatal által történő pótlásának az elrendelését az önkormányzat költségére.

Törvényességi felügyeleti bírság megállapítása

141. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg,

- a) ha a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv megküldési kötelezettségének;
- b) ha a polgármester, a jegyző határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének;
- c) ha a törvényszék megállapítja, hogy a helyi önkormányzat jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének nem tett eleget és a bíróság által tűzött határidő eredménytelenül eltelt;
- d) ha a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást.
- (2) A törvényességi felügyeleti bírság legkisebb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap, legmagasabb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap tízszerese.
- (3) A törvényességi felügyeleti bírság ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettség megszegés esetén ismételten is kiszabható.
- (4) A törvényességi felügyeleti bírság kiszabásánál a kormányhivatal figyelembe veszi:
- a) a jogellenes kötelezettség megszegés súlyát;
- b) a helyi önkormányzat költségvetési helyzetét, és
- c) az előző bírságok számát és mértékét.
- (5) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a helyi önkormányzat a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül.
- (6) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény előírásait megfelelően kell alkalmazni.
- (7) A törvényszék a kormányhivatal döntését megváltoztathatja, a kormányhivatal új eljárás lefolytatására nem kötelezhető.

A bírósági eljárás kezdeményezésének közös szabályai

- 142. §** (1) A 132. § (1) bekezdés *h*) pontja esetében a kormányhivatal által kezdeményezett bírósági eljárásra a 70. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.
- (2) A 139–140. § szerinti jogszabálysértések megszüntetésére irányuló pert a helyi önkormányzat vagy a polgármester ellen lehet megindítani.
- (3) A kormányhivatalnak a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot megállapító döntése ellen a pert a kormányhivatal ellen kell megindítani.
- (4) Az önkormányzati határozat bírósági felülvizsgálata, az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránt, valamint a kormányhivatal törvényességi felügyeleti bírságot megállapító határozatának bírósági felülvizsgálata iránt indított perekben a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó fejezetének rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltéréseknek megfelelően kell alkalmazni, e perekben a törvényszék jár el.

Záró rendelkezések

Felhatalmazó rendelkezés

143. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:

*a)*⁶²

b) a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemek nyilvántartásának szabályait;

*c)-d)*⁶³

e) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter, hogy az önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyvnek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjét rendeletben szabályozza.

(3)⁶⁴

(4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

*a)-d)*⁶⁵

*e)*⁶⁶

*f)*⁶⁷

*g)-h)*⁶⁸

i) azon vagyonelemeket, amelyekre a helyi önkormányzat vagyonkezelői jogot létesíthet, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait.

Hatályba léptető rendelkezések

144. § (1) E törvény a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 51. § (4) bekezdés és a 143. § (4) bekezdés *e)* pontja 2012. április 15-én lép hatályba.

(3) A 2–20. §, a 21. § (1) bekezdés, a 22–26. §, a 27. § (3)–(4) bekezdés, a 41–51. § (3) bekezdés, az 51. § (5) bekezdés – 62. §, a 65–68. §, a 71. §, a 79–105. §, a 106. § (1) bekezdés, a 111–131. §, a 143. § (1) bekezdés *a)*, *c)*, *d)* pontja, a 143. § (3) bekezdés, a 143. § (4) bekezdés *a)–d)*, *g)*, *h)* pontja, a 146. §, a 156. § (2) bekezdés, valamint a 157. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 27. § (2) bekezdés, a 28–40. §, a 64. §, a 69–70. §, a 72–78. §, a 143. § (4) bekezdés *f)* pontja, a 154. §, a 156. § (3) bekezdése, valamint a 158. § a 2014. évi általános önkormányzati választások napján lép hatályba.

Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

145. § E törvény 1–83. §-ai, a 84. § (1)–(4) bekezdése, a 85–109. §-ai, a 125–144. §-ai, a 146. §, a 148. §, a 153–154. §-ai, a 156. §-a, valamint a 158. § *b)* pontja az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

Átmeneti rendelkezések

⁶² Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁴ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁵ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁶⁶ Hatályba lép: 2012. IV. 15-én.

⁶⁷ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁶⁸ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

146. §⁶⁹

Módosító rendelkezések

147. § A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a 341. §-át követően a következő új alcímmel és 341/A. §-sal egészül ki:

Az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti per

341/A. § Az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránt indított perekre ennek a fejezetnek a rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a perre az a bíróság illetékes, amelynek területén a kötelezettséget elmulasztó helyi önkormányzat székhelye található,
- b) a keresetlevelet az illetékességgel rendelkező bíróságnál kell benyújtani,
- c) a keresetlevélnek a 121. §-ban meghatározottakon túl a helyi önkormányzatokról szóló törvényben foglaltakat kell tartalmaznia,
- d) a bíróság a keresetlevelet 30 napos határidő tűzésével megküldi a helyi önkormányzatnak a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozata beszerzése céljából,
- e) a perindítás hatályai a keresetnek az alperessel való közlésével állnak be,
- f) tárgyalás tartását a felperes – a 338. § (8) bekezdés b) pontját ide nem értve – a keresetlevélben, az alperes a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatában kérheti; ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye,
- g) a bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye.

148. § A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.)

- a) 12. § (2) bekezdésében, 33/A. § (1) bekezdés i) pontjában, a 33/A. § (7) bekezdésében, az 52. § (2) bekezdésében, a 92/C. § (6) bekezdésében, a 95. § a) pontjában, a 96. § c) pontjában, a 97. § a) pontjában, a 105. §-ában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,
  - b) 17. § (2) bekezdésében, a 42. § (3) bekezdésében, a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”,
  - c) 33/A. § (3a) bekezdésében és a 92/C. § (6) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervet” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,
  - d) 59. §-ában, a 95. § a) pontjában és a 96/A. §-ában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”,
  - e) 105. §-ában a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,
- szöveg lép.

149. § A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény

- a) 7. § (1) bekezdésében, a 13. § (5) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

⁶⁹ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

b) 19. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”

szöveg lép.

150. § A helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény

a) 13. § (3) bekezdés d) pontjában, 20. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) 13. § (4) bekezdésében, a 20. § (1) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi és megyei kormányhivatalnak” szöveg lép.

151. § A területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény

a) 3. § (1) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,

b) 6. § (1)–(2) bekezdésében, a 18. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”

szöveg lép.

152. § A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény

a) 7. § (3) bekezdés d) pontjában, a 12. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) a 7. § (6) bekezdésében, a 12. § (1) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”

szöveg lép.

153. § A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény

a) 4. § (2) bekezdés c) pontjában, az 5. § b) pontjában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”,

b) 10. § (3) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”

szöveg lép.

154. §⁷⁰

155. § A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) Az Országgyűlés, a Kormány, a testületi központi államigazgatási szerv és az Alkotmányban megjelölt más testületi szerv normatív határozatban szabályozza az általa irányított szervek, valamint saját tevékenységét, működését és szervezetét, továbbá saját cselekvési programját. A helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatban szabályozza az általa irányított szervek tevékenységét, működését és szervezetét, továbbá saját cselekvési programját.

Hatályon kívül helyező rendelkezések

156. § (1) Hatályát veszti

a) az Ötv. 32. § második mondata, a 61. § (1) bekezdése; a 61/A. §; a 78–80/B. §; a 88. § (1) bekezdés b) pontja, a 88. § (2)–(4) bekezdése, a 92/A. § (2) bekezdése; a 98–99. §;

⁷⁰ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

b) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 1. § (7) bekezdése;

c) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény melléklete.

(2)⁷¹

(3)⁷²

157. §⁷³

158. §⁷⁴

*1–2. melléklet a 2011. évi CLXXXIX. törvényhez*⁷⁵

---

⁷² Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁷³ Hatályba lép: 2013. I. 1-jén.

⁷⁴ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

⁷⁵ Hatályba lép: a 2014. évi általános önkormányzati választások napján.

(11) A községgé nyilvánításról szóló döntés hatálybalépését követő hat hónapon belül az új község önkormányzata a törvényi feltételek keretei között polgármesteri hivatalt hoz létre vagy közös önkormányzati hivatalhoz (a továbbiakban: hivatal) csatlakozik. Eddig az időpontig az új község hivatali feladatait annak a településnek a hivatala látja el, amelyből az új község megalakult. A hivatal költségeinek viseléséről az érintett önkormányzatok állapotodnak meg. Ennek hiányában a költségekhez az érintett önkormányzatok a települések lakosságának arányában járulnak hozzá.

99. § (1) Új község alakítását településegyesítés megszüntetés jogcímén akkor lehet kezdeményezni, ha a településrész egyesítése 1950. január 1-jén vagy azt követően lépett hatályba.

(2) Településegyesítés megszüntetésének a kezdeményezése a 98. §-ban foglalt feltételekkel és eljárással történhet.

Települések egyesítése

100. § (1) Helyi népszavazás alapján az érintett képviselő-testületek határozatukkal kezdeményezik az egybeépült községek, valamint város és község egyesítését, egyidejűleg javaslatot tesznek az új település nevére.

(2) Az egyesítéstől a községek jogai és kötelezettségei az új községet, várost illetik és terhelik.

(3) A települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrész-névként megtartja.

(4) A miniszter március 31-ig határozatában dönt arról, hogy nem terjeszti elő a kezdeményezést, ha a települések nem egybeépültek, vagy a jogszabályban előírt eljárási szabályt nem tartották meg. A határozatot a miniszter a meghozatalától számított három napon belül az érdekelt önkormányzatok polgármestereinek küldi meg. A képviselő-testületek által kérhető felülvizsgálatra a 98. § szabályait kell alkalmazni.

Területrész átadása

101. § Az érintett képviselő-testületek megállapodhatnak egymással határos területrész átadásáról, átvételéről vagy cseréjéről (a továbbiakban együtt: területrész átadása).

102. § (1) Az érintett képviselő-testületek a területrész átadását előkészítő bizottság javaslata alapján előzetes megállapodást köthetnek az átadandó területrész területéről és határaitól, a vagyon megosztásáról.

(2) A lakott területrész átadásának kezdeményezése esetén az érintett képviselő-testületek együttes ülésen legalább háromtagú, területrész átadását előkészítő bizottságot választanak települési képviselőkből, valamint más választópolgárokból. Az előkészítő bizottság tagjainak több mint felét a lakott területrészen lakó települési képviselők vagy választópolgárok közül kell megválasztani. A bizottság elnökének és tagjainak megválasztásához a képviselő-testületi tagok több mint felének igen szavazata szükséges.

(3) Lakott területrész átadása esetén az ott lakó választópolgárok – helyi népszavazással kinyilvánított – többségi támogatása szükséges a megállapodáshoz.

(4) A képviselő-testületek – az előzetes megállapodásnak megfelelően – a lakott területrész átadásáról, annak részletes feltételeiről a helyi népszavazást követő kilencven napon belül állapotodnak meg. Megállapodás hiányában az érintett képviselő-testület keresete alapján a törvényszék – soron kívül – dönt. Döntése a megállapodást pótolja.

(5) Lakott területrész átadása nem tagadható meg, ha a képviselő-testületek előzetes megállapodást kötöttek és az átadással a területrész választópolgárainak többsége helyi népszavazás során egyetértett.

(6) Külterületi lakott területrészt átadására a lakott területészre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Település megyék közötti átszatelása

103. § (1) A települési képviselő-testület minősített többségű határozattal kezdeményezheti, hogy az Országgyűlés a települést a területével határos másik megye területéhez csatolja át. A kezdeményezéssel kapcsolatban helyi népszavazást kell elrendelni.

(2) A település a másik megyéhez általában a teljes közigazgatási területével csatolható át. Ettől eltérő javaslatot akkor lehet tenni, ha az új megyehatár eltérő kialakítását természetes vagy jelentős műszaki létesítményt jelentő mesterséges határvonal (folyó, közút, vasúti pálya stb.) indokolja.

(3) Más megyéhez csatlakozni kívánó település átszatelásáról az érintett megyei önkormányzatok közgyűlései állást foglalnak.

Várossá nyilvánítás

104. § (1) Városi cím adható annak a községi önkormányzatnak, amely térségi szerepet tölt be, és fejlettsége eléri az átlagos városi szintet.

(2) Ha a miniszter a várossá nyilvánítási kezdeményezést nem támogatja, erről tájékoztatja az érintett önkormányzat képviselő-testületét azzal, hogy milyen fejlesztések szükségesek az előterjesztéshez. Ha a képviselő-testület fenntartja a kezdeményezését, az eredmények elérését követő év január 31-ig – az önkormányzati választás évének kivételével – a korábbi felterjesztésének kiegészítésével ismételheti meg a kezdeményezését.

Fővárosi kerület létrehozása, a kerületi határok megváltoztatása

105. § (1) Fővárosi kerület létesítését, kerület megszüntetését (a továbbiakban: kerületi tagozódás megváltoztatása) bármelyik, területileg közvetlenül érintett kerületi önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezheti az Országgyűlésnél.

(2) A kerületi tagozódás megváltoztatásának kezdeményezése esetén az érintett kerületi önkormányzat képviselő-testülete a kerületi tagozódás megváltoztatása kérdésében helyi népszavazást köteles elrendelni.

(3) A kerületi tagozódás megváltoztatásával kapcsolatban a fővárosi közgyűlés, valamint a többi érintett kerületi önkormányzat képviselő-testületének véleményét ki kell kérni.

(4) Fővárosi kerület területészének más kerülethez való csatolását az érintett kerületi önkormányzatok képviselő-testületei – a fővárosi közgyűlés állásfoglalásával – kezdeményezhetik az Országgyűlésnél. Lakott területész esetén a kezdeményezéssel kapcsolatban helyi népszavazást kell elrendelni.

(5) A főváros határával közvetlenül érintkező fővárosi kerület képviselő-testülete kezdeményezheti az Országgyűlésnél a kerületnek vagy városrésznek a fővárosból történő kiválását és önálló településsé nyilvánítását. A kezdeményezéssel kapcsolatban helyi népszavazást kell elrendelni.

(6) A fővároshoz csatlakozni kívánó, vele határos települési önkormányzat képviselő-testülete a csatlakozás kérdésében saját településén helyi népszavazást köteles elrendelni.

(7) Amennyiben az új kerületi tagozódás a főváros közigazgatási határát is érinti, a kezdeményezés a helyi népszavazás eredményével, az érintett települési önkormányzat képviselő-testülete, a változással érintett határos megyei önkormányzat közgyűlésének véleményével nyújtható be az Országgyűléshez.

(8) Az e §-ban megjelölt kezdeményezési jogosultság megilleti a Kormányt is. Ilyen esetben a helyi népszavazást a tervezett területi változással közvetlenül érintett települési önkormányzat köteles elrendelni. A népszavazás költségét a központi költségvetés viseli.

VI. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI ALAPJAI

Az önkormányzati vagyon

106. § (1) E törvény alkalmazásában saját bevétel:

- a) a helyi adók;
- b) saját tevékenységből, vállalkozásból és az önkormányzati vagyon hasznosításából származó bevétel, nyereség, osztalék, kamat és bérleti díj;
- c) átvett pénzeszközök;
- d) külön törvény szerint az önkormányzatot megillető illeték, bírság, díj;
- e) az önkormányzat és intézményei egyéb sajátos bevételei.

(2) A helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálják.

107. § A helyi önkormányzatot – törvényben meghatározott eltérésekkel – megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.

108. § A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nemzeti vagyon birtoklása, használata, hasznai szedésének joga, fenntartása, üzemeltetése, létesítése, fejlesztése, valamint felújítása a nemzeti vagyonról szóló törvényben szabályozott módon engedhető át másnak.

109. § (1) A képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő nemzeti vagyonra a nemzeti vagyonról szóló törvény rendelkezései szerint az önkormányzati közfeladat átadásához kapcsolódva vagyonkezelői jogot létesíthet. Vagyonkezelői jog önkormányzati lakóépületre és vegyes rendeltetésű épületre, társasházban lévő önkormányzati lakásra és nem lakás céljára szolgáló helyiségre ingyenesen csak kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társasággal, vagy ezen gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaságával létesíthető.

(2) A képviselő-testület kizárólag a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott személyekkel köthet vagyonkezelési szerződést. A vagyonkezelési szerződés versenyeztetés nélkül köthető.

(3) A vagyonkezelői jog átadása nem érinti az önkormányzati közfeladatok ellátásának kötelezettségét. A vagyonkezelői jog átadása az önkormányzati feladatellátás feltételeinek hatékony biztosítása, a vagyon állagának és értékének megőrzése, védelme, továbbá értékének növelése érdekében történhet.

(4) A képviselő-testület rendeletében határozza meg a vagyonkezelői jog ellenértékét, az ingyenes átengedés, a vagyonkezelői jog gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének részletes szabályait.

(5) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő védett természeti területek és értékek, az erdők, véderdők, a műemlékingatlanok, védetté nyilvánított kulturális javak, valamint történeti (régészeti) emlékek tekintetében az illetékes miniszter, a védművek és védelmi létesítmények esetében az illetékes szerv hozzájárulása szükséges a vagyonkezelői jog létesítéséhez.

(6) A vagyonkezelő a vagyon felújításáról, pótlólagos beruházásáról legalább a vagyoni eszközök elszámolt értékcsökkenésének megfelelő mértékben köteles gondoskodni és e célokra az értékcsökkenésnek megfelelő mértékben tartalékot képezni.

(7) A vagyonkezelő a vagyonkezelésébe vett vagyon használatából, működtetéséből származó bevételeit, illetve közvetlen költségeit és ráfordításait elkülönítetten köteles nyilvántartani oly módon, hogy az a saját vagyonnal folytatott vállalkozási tevékenységéből származó bevételeitől, költségeitől és ráfordításaitól egyértelműen elhatárolható legyen.

(8) A vagyonkezelő a tulajdonosi ellenőrzést köteles tűrni, az ellenőrzés érdekében kötelezhető minden közérdekből nyilvános adat, valamint – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény rendelkezéseit nem sértő – az önkormányzati vagyonra és vagyonkezelésre vonatkozó adat szolgáltatására és okirat bemutatására.

(9) A vagyonkezelői jog létesítése nem keletkeztethet a közfeladat ellátásával összefüggésben központi költségvetési többlettámogatási igényt.

(10) A helyi önkormányzat a határozatlan idejű, illetve határozott idejű vagyonkezelési szerződést rendkívüli felmondással akkor szüntetheti meg, ha

a) a vagyonkezelő a számára jogszabályban előírt kötelezettségét megsérti, vagy a vagyonkezelési szerződésben előírt kötelezettségét súlyosan megszegi;

b) a vagyonkezelő a vele szemben a vagyonkezelési szerződés megkötését megelőzően megindult csőd- vagy felszámolási eljárásról a helyi önkormányzatot nem tájékoztatta, vagy a vagyonkezelővel szemben a vagyonkezelési szerződés hatályának időtartama alatt csőd- vagy felszámolási eljárás indul;

c) a vagyonkezelő adó-, illeték-, vám- vagy társadalombiztosítási járulék tartozása több mint hat hónapja lejárt, és ennek megfizetésére halasztást nem kapott.

(11) A helyi önkormányzat tulajdonában lévő vagyon vagyonkezelésbe adása illetékmentes.

110. § (1) A helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemokről kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. Az önkormányzati vagyonyilvántartás (vagyonkataszter) folyamatos vezetéséért, az adatok hitelességéért a jegyző felelős.

(2) Az önkormányzati törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról vagyonkimutatást kell készíteni.

(3) Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, a helyi önkormányzat társulásba bevitt vagyonát a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, a vagyonnövekmény a társult helyi önkormányzatok közös vagyona, és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Az önkormányzat gazdálkodása

111. § (1) A helyi önkormányzat költségvetése az államháztartás része. Az önkormányzati alrendszer költségvetése a központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

(2) A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozza és látja el törvényben meghatározott kötelező, valamint a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait.

(3) A (2) bekezdés szerinti feladatok ellátásának forrásait és kiadásait a helyi önkormányzat egységes költségvetési rendelete elkülönítetten tartalmazza.

(4) A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető.

(5) Az állami költségvetési tervezés önkormányzatokat érintő feladatait az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter végzi.

112. § (1) A helyi önkormányzat feladataihoz igazodóan választja meg a gazdálkodás formáit, és pénzügyi előírások keretei között önállóan alakítja ki az érdekeltségi szabályokat. A helyi önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételeiből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, valamint központi költségvetési támogatásból teremti meg.

(2) A helyi önkormányzat veszteséges gazdálkodásának következményei a helyi önkormányzatot terhelik, kötelezettségeiért a központi költségvetés nem tartozik felelősséggel.

(3) Az önkormányzati gazdálkodás e törvényben nem szabályozott kérdéseiben az államháztartásról szóló törvényben és végrehajtási rendeleteiben foglaltakat kell alkalmazni.

113. § A helyi önkormányzat költségvetési, a költségvetés teljesítési és szakmai tevékenységének bemutatására, értékelésére vonatkozó adatainak jogszabályban meghatározott körét a jegyző legalább évente a helyben szokásos módon közzéteszi.

114. § A helyi önkormányzat a pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatok egységes szabályok szerinti elvégzését, átláthatóságát biztosító – az állami informatikai rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszert működtet, mely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál. A rendszerben kötelezően nyilvántartandó adatok körét jogszabály határozza meg.

115. § (1) A helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.

(2) Ha a helyi önkormányzat a költségvetési évre vonatkozóan nem rendelkezik elfogadott költségvetéssel, nem fogadja el a költségvetési évet megelőző évre vonatkozó zárszámadását, államháztartási beszámolási kötelezettségének vagy vagyon-nyilvántartási kötelezettségének nem tesz eleget, a költségvetés elfogadásának, a zárszámadás elfogadásának, az államháztartási beszámoló benyújtásának, valamint vagyon-nyilvántartás elkészítésének határidejét követő hónaptól a mulasztás megszüntetését követő hónapig a nettó finanszírozás keretében finanszírozott támogatásainak folyósítása felfüggesztésre kerül.

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere

117. § (1) A helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó, törvényben meghatározott feladatok ellátása működési kiadásainak fedezetét az Országgyűlés a feladatfinanszírozás rendszerén keresztül, feladatalapú támogatással biztosítja.

(2) A feladatfinanszírozási rendszerben az Országgyűlés a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladataihoz jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelő támogatást biztosít.

(3) A (2) bekezdés szerinti támogatás biztosítása az alábbi szempontok figyelembe vételével történik:

- a) takarékos gazdálkodás;
- b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele;
- c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

(4) A figyelembe veendő bevételek körét és mértékét törvény határozza meg.

(5) A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell az önkormányzatok bevételi érdekeltiségek fenntartását.

118. § (1) A feladatalapú támogatás – következő költségvetési évre történő – meghatározásához a helyi önkormányzat törvényben meghatározott módon és határidőig adatot szolgáltat. Az adatszolgáltatást az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter ágazati miniszterek javaslata alapján kiadott útmutatójának megfelelően kell elkészíteni.

(2) A feladatalapú támogatás összegét a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.

(3) A kötelező feladatok kiadási szintjének 11. § (3) bekezdés szerinti változása esetén – szükség szerint a helyi önkormányzat újabb adatszolgáltatása alapján – módosítani kell a feladatalapú támogatás összegét.

(4) A feladatalapú támogatást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag a kötelezően ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét – jogszabályban meghatározott – kamatokkal terhelve a központi költségvetés részére visszafizetni.

(5) Az önként vállalt, az állam által prioritásként kezelt feladatok finanszírozására az állam támogatást biztosíthat az önkormányzatoknak.

(6) Kivételes esetben jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

A helyi önkormányzatok belső kontrollrendszere

119. § (1) A helyi önkormányzatnak nyújtott európai uniós és az ahhoz kapcsolódó költségvetési támogatások felhasználását az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei,

kormányzati ellenőrzési szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a Magyar Államkincstár, az ellenőrzési hatóság, az európai uniós támogatások irányító hatóságai és a közreműködő szervezetek képviselői is ellenőrizhetik.

(2) A központi költségvetési, európai uniós vagy egyéb nemzetközi támogatásban részesülő önkormányzat vagy társulás köteles a támogatást nyújtó, a támogatás lebonyolításában részt vevő és a támogatást ellenőrző szervezetekkel együttműködni.

(3) A jegyző köteles – a jogszabályok alapján meghatározott – belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

(4) A jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

(5) A helyi önkormányzatra vonatkozó éves ellenőrzési tervet a képviselő-testület az előző év december 31-éig hagyja jóvá.

(6) A helyi önkormányzat és költségvetési szervei belső ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat jogszabály tartalmazza.

120. § (1) A pénzügyi bizottság a helyi önkormányzatnál és intézményeinél

a) véleményezi az éves költségvetési javaslatot és a végrehajtásáról szóló féléves, éves beszámoló tervezeteit;

b) figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását, különös tekintettel a saját bevételekre, a vagyonváltozás (vagyon növekedés, -csökkenés) alakulását, értékeli az azt előidéző okokat;

c) vizsgálja az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás indokait és gazdasági megalapozottságát, ellenőrizheti a pénzkezelési szabályzat megtartását, a bizonylati rend és a bizonylati fegyelem érvényesítését;

d) ellátja a képviselő-testület rendeletében meghatározott feladatokat.

(2) A pénzügyi bizottság vizsgálati megállapításait a képviselő-testülettel haladéktalanul közli. Ha a képviselő-testület a vizsgálati megállapításokkal nem ért egyet vagy a szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a vizsgálati jegyzőkönyvet az észrevételeivel együtt megküldi az Állami Számvevőszéknek.

Adósságrendezés

121. § A helyi önkormányzat fizetőképességének megszűnése esetén az önkormányzat pénzügyi helyzetének rendezése adósságrendezési eljárás keretében történik.

122. § A helyi önkormányzat az adósságrendezési eljárás ideje alatt a képviselő-testület által elfogadott válságköltségvetés alapján gazdálkodik.

123. § (1) Az adósságrendezésbe nem vonható be a helyi önkormányzat használatába, vagyonkezelésébe adott, nem az önkormányzat tulajdonát képező vagyon, továbbá hazai vagy uniós forrásból nyújtott fejlesztési támogatásból származó bevételek.

(2) Az adósságrendezés megindításának időpontjától kezdődően az eljárás lezárásáig terjedő időtartamban, a miniszter egyedi döntése alapján, egyedi beruházási kiadások teljesíthetők, különös tekintettel európai uniós támogatással megvalósuló beruházásokra és derogációs kötelezettség teljesí-

tésére. A reorganizációs tervben a miniszter egyedi döntése alapján engedélyezett beruházások szerepelhetnek.

124. § Az önkormányzati adósságrendezéssel kapcsolatos szabályokat az adósságrendezésről szóló törvény tartalmazza.

VII. FEJEZET

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK KAPCSOLATA, A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE

125. § (1) Az Országgyűlés törvényben szabályozza a helyi önkormányzatok jogállását, feladat-és hatásköreit, a kötelezően ellátandó feladatait, kötelező szervtípusait, működésének garanciáit, anyagi eszközeit és gazdálkodásának alapvető szabályait.

(2) Az Országgyűlés az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testület felosztatásáról a Kormány javaslatának az Országgyűléshez való benyújtását követő soron következő ülésén határoz.

E napirend tárgyalására meg kell hívni az érintett helyi önkormányzat polgármesterét. A polgármester jogosult a képviselő-testület felosztatással kapcsolatos álláspontját az Országgyűlés döntésének meghozatala előtt ismertetni.

(3) Ha az Országgyűlés a képviselő-testületet felosztatja, az új képviselő-testület megválasztására vonatkozó időközi választást a felosztatás Országgyűlés által meghatározott időpontjától számított három hónapon belüli időpontra kell kitűzni.

(4) Az Országgyűlés dönt az állam területi tagozódásáról, továbbá – az érintett önkormányzatok véleményének kikérése után – a megyék összevonásáról, szétválasztásáról, határainak megváltoztatásáról, elnevezéséről és székhelyéről, valamint a fővárosi kerületek kialakításáról.

126. § A köztársasági elnök:

a) dönt az érintett helyi önkormányzatok kezdeményezésére – az ország területének közigazgatási tagozódásával, valamint területszervezéssel kapcsolatosan előkészített – városi cím adományozásáról, továbbá a község alakításáról, egyesítéséről, a községegyesítés megszüntetéséről, a város, község elnevezéséről;

b) megbízza az illetékes kormányhivatal vezetőjét – ha az Országgyűlés a helyi képviselő-testületet felosztatja –, hogy az új képviselő-testület megválasztásáig terjedő időre gyakorolja azokat a feladatokat és hatásköröket, amelyeket a jogszabály a polgármesternek állapít meg, halaszthatatlan esetben döntsön olyan ügyekben, amelyek a képviselő-testület átruházható hatáskörei.

127. § A Kormány a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter irányításával, a kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét.

128. § A helyi önkormányzatokért felelős miniszter:

a) közreműködik a helyi önkormányzatok feladatát és hatáskörét, a polgármester, a főpolgármester, a kormányhivatal tevékenységét érintő jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és egyedi állami döntések tervezeteinek előkészítésében;

b) közreműködik a helyi önkormányzat meghatározott kölcsönfelvételére vagy más kötelezettségvállalására vonatkozó kormányzati hozzájárulás megadásánál;

c) összehangolja a helyi önkormányzatok működésével összefüggő településfejlesztés, gazdálkodás, valamint az egyes adatbázisokkal kapcsolatos kormányzati feladatok ellátását;

d) koordinálja a helyi önkormányzatok rendelkezésére bocsátott fejlesztési források felhasználására kiírt pályázatokat, továbbá a helyi önkormányzatok gazdálkodását érintő jogszabályi feltételek kialakítását;

e) közreműködik az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszeréhez szükséges, továbbá kormányzati döntéseket megalapozó önkormányzati adatok gyűjtésében, rendszerezésében;

f) jogosult az államháztartásért felelős miniszter útján a Magyar Államkincstár önkormányzatok gazdálkodását érintő helyszíni vizsgálata elrendelésére;

g) jogosult az államháztartás információs rendszerének valamennyi, az államháztartás önkormányzati alrendszerére vonatkozó adatának megismerésére, rendszerezésére;

h) dönt a 85. § (10) bekezdésében foglalt jóváhagyás megadásáról.

129. § A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter:

a) irányítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét;

b) kezdeményezi a Kormánynál az Alaptörvénnyel ellentétesen működő helyi képviselő-testület feloszlására vonatkozó országgyűlési előterjesztés benyújtását;

c) előkészíti az Országgyűlés és a köztársasági elnök hatáskörébe tartozó területszervezési döntéseket.

130. § A miniszter, feladatkörében eljárva:

a) meghatározza a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a jegyző, a kormányhivatal államigazgatási feladatai ellátásának szakmai szabályait és ellenőrzi azok érvényesülését;

b) a rendelkezésre álló forrásokra figyelemmel szabályozza a helyi önkormányzatok által fenntartott intézmények működésének szakmai követelményeit, az intézmények dolgozóinak képesítési előírásait, ellenőrzi az előírások érvényesülését;

c) az a) és b) pontban említett ellenőrzés eredményéről tájékoztatja a helyi önkormányzatot, javaslatot tesz a hiányosságok megszüntetésére, kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület tárgyalja meg az ellenőrzés tapasztalatait, törvénysértés esetén tájékoztatja a helyi önkormányzatokért felelős minisztert és a kormányhivatalt;

d) tájékoztatja a helyi önkormányzatot a központi ágazatpolitikai célokról, a szabályozási eszközökről, és biztosítja számukra az ágazati feladatok ellátásához szükséges információt;

e) a helyi önkormányzatoktól – ágazati feladatai körében – adatokat és tájékoztatást kérhet, amelyet az önkormányzat köteles teljesíteni;

f) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott címen és feltételekkel a helyi önkormányzat részére a helyi önkormányzatokért felelős miniszter koordinálásával pénzügyi támogatást nyújthat.

131. § (1) Az országos önkormányzati érdekszövetségek jogalkotási feladatokra, intézkedések megtételére vonatkozó javaslatot tehetnek, konzultációt folytathatnak a Kormánnyal a helyi önkormányzati rendszert, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott közszolgáltatásokat érintő stratégiai kérdésekről és a központi költségvetés önkormányzatokat érintő kérdéseiről.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában azokat a szervezeteket kell országos önkormányzati érdekképviseleti szervezeteknek tekinteni, amelyek közül

a) a megyei önkormányzatok érdekképviseletét ellátó szövetségnek legalább tizenhárom tagja megyei önkormányzat;

b) a megyei jogú városok érdekképviseletét ellátó szövetségnek legalább tizenöt tagja megyei jogú város önkormányzata;

c) a fővárosi önkormányzat érdekképviseletét ellátó szövetségnek legalább tizenöt tagja fővárosi kerületi önkormányzat;

d) a városi és a járásszékhely városi önkormányzatok érdekképviseletét ellátó szövetségnek tagja az ilyen szerepet betöltő önkormányzatok több mint 50%-a, és a tagságon belül a járásszékhely városi önkormányzatok több mint 50%-a, továbbá

e) minden más olyan önkormányzati érdekképviseleti szervezet (szövetség), amelynek tagja legalább négyszáz helyi önkormányzat, és legalább tizenegy területi (megyei) szervezetük működik.

(3) A (2) bekezdésben foglalt arányszámok számításánál egy helyi önkormányzatot csak egy érdekszövetség tagjaként lehet figyelembe venni.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete

A törvényességi felügyelet eszközei, terjedelme

132. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete körében az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl:

a) törvényességi felhívással élhet;

b) kezdeményezheti a képviselő-testület összehívását, valamint e törvényben meghatározott esetben összehívja a képviselő-testület ülését;

c) kezdeményezheti a Kormánytól, hogy indítványozza az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát;

d) kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzat határozatának felülvizsgálatát;

e) kezdeményezheti a határozathozatali, feladat ellátási kötelezettségét nem teljesítő helyi önkormányzattal szemben bírósági eljárás megindítását, a határozathozatal pótlásának elrendelését;

f) javasolhatja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, hogy kezdeményezze a Kormánytól az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület felosztatását;

g) kezdeményezheti a Magyar Államkincstárnál a központi költségvetésből járó támogatás jogszabályban meghatározott részének visszatartását vagy megvonását;

h) pert indíthat a sorozatos törvényt sértést elkövető polgármester tisztségének megszüntetése iránt;

i) fegyelmi eljárást kezdeményezhet a helyi önkormányzat polgármestere ellen és a polgármesternél a jegyző ellen;

j) kezdeményezheti a helyi önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását az Állami Számvevőszéknél;

k) szakmai segítséget nyújt a helyi önkormányzatnak a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben;

l) törvényességi felügyeleti bírságot szabhat ki a helyi önkormányzatra az e törvényben meghatározott esetekben.

(2) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, megyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása

(3) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja a helyi önkormányzat:

- a) szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- b) döntéseinek (rendelet, határozat) jogszerűségét;
- c) törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését.

(4) Nem terjed ki a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – azokra a helyi önkormányzat és szervei által hozott határozatokra:

- a) amelyek alapján munkaügyi vitának vagy közszolgálati jogviszonyból származó vitának vagy
- b) jogszabályban meghatározott bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye,
- c) amelyet a képviselő-testület mérlegelési jogkörében hozott, a mérlegelési jogkörben hozott döntések esetében a kormányhivatal kizárólag a döntéshozatali eljárás jogszerűségét vizsgálhatja.

(5) A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárása kiterjed a (4) bekezdésben felsorolt határozatokra is a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott körben, továbbá a (4) bekezdés a) pontja esetében, ha a határozat a munkavállaló javára történő jogszabálysértést tartalmaz.

A kormányhivatal információkérési joga

133. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozóan az érintettől információt, adatot kérhet, konzultációt kezdeményezhet, amelyeknek az érintett a megadott határidőn belül köteles eleget tenni.

(2) A kormányhivatal javaslattal élhet a helyi önkormányzat működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A törvényességi felhívás

134. § (1) Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

(2) A megadott határidő eredménytelen leteltét követően a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.

A képviselő-testület ülésének összehívása

135. § (1) A kormányhivatal kezdeményezi a polgármesternél a képviselő-testület ülésének összehívását, ha törvényességi kérdések képviselő-testület által történő megtárgyalása a helyi önkormányzat törvényes működésének biztosítása érdekében indokolt.

(2) Ha a polgármester a kormányhivatal képviselő-testületi ülésének összehívására tett javaslatának és a 44. § szerint tett indítványnak tizenöt napon belül nem tesz eleget, a képviselő-testület ülé-

sét a kormányhivatal hívja össze. Az ülés összehívása során a kormányhivatal eltérhet a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott szabályoktól.

Önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetére alkotmánybíróági felülvizsgálat kezdeményezése, önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangja bírósági felülvizsgálatának kezdeményezése

136. § (1) Az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközése esetén a kormányhivatal a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter útján, az Alkotmánybíróaságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetének megküldésével egyidejűleg kezdeményezi a Kormánynál az önkormányzati rendelet alkotmánybíróási felülvizsgálatának indítványozását. A kormányhivatal az indítványt a Kormánynak megküldött kezdeményezéssel egyidejűleg megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(2) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát. A bírósági eljárás megindításával egyidejűleg az indítványt a kormányhivatal megküldi az érintett helyi önkormányzatnak.

(3) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

- a) a Kúria által vizsgálandó önkormányzati rendeletet;
- b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését;
- c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet sért;
- d) annak okát, hogy a kormányhivatal az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.

(4) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó bírósági eljárás szabályait és a bírósági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzati jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítása

137. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat egyidejű tájékoztatása mellett kezdeményezi a Kúriánál a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását, ha a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

(2) A jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

- a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége fennáll;
- b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a jogalkotási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak;
- c) a jogalkotási kötelezettség elmulasztásával összefüggő, a mulasztás elbírálásához szükséges önkormányzati rendeletet.

(3) Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a Kúriánál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését.

(4) A helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági eljárás szabályait és a bírósági döntés jogkövetkezményeit a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény tartalmazza.

A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége pótlása

138. § (1) A kormányhivatal vezetője a rendeletet a helyi önkormányzat nevében, az önkormányzati rendeletre irányadó szabályok szerint alkotja meg azzal, hogy a rendeletet a kormányhivatal vezetője írja alá és a Magyar Közlönyben kell kihirdetni.

(2) A kihirdetett rendeletet a kormányhivatal megküldi a helyi önkormányzatnak. A jegyző gondoskodik a kihirdetett rendeletnek a szervezeti és működési szabályzatban az önkormányzati rendeletek kihirdetésére meghatározott szabályokkal azonos módon történő közzétételéről.

(3) A kormányhivatal vezetője által a helyi önkormányzat nevében megalkotott rendelet helyi önkormányzati rendeletnek minősül azzal, hogy annak módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat kizárólag a következő önkormányzati választást követően jogosult, ez idő alatt a módosításra a kormányhivatal vezetője jogosult.

Az önkormányzati határozat elleni bírósági eljárás kezdeményezési joga

139. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzati határozat felülvizsgálatát.

(2) Ha a jogszabálysértő önkormányzati határozat végrehajtása a közérdek súlyos sérelmével vagy elháríthatatlan kárral járna, a törvényszék a határozat végrehajtását felfüggeszti.

Önkormányzati határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettség elmulasztása

140. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen leteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a helyi önkormányzat törvényen alapuló:

a) határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a határozat meghozatalára való kötelezést, vagy

b) feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettsége elmulasztásának megállapítását és a feladat elvégzésére való kötelezést.

(2) A határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza:

a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettsége fennáll, és

b) annak okát, hogy a kormányhivatal miért tartja a határozathozatali, feladat-ellátási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak.

(3) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a határozathozatali kötelezettség elmulasztását és határidő tűzésével kötelezi az önkormányzatot a határozat meghozatalára.

(4) A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a mulasztást és határidő tűzésével kötelezi a helyi önkormányzatot, hogy biztosítsa a feladat-ellátást (közszolgáltatást).

(5) Ha a helyi önkormányzat a törvényszék által megadott határidőn belül nem tesz eleget határozathozatali kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a mulasztás kormányhivatal által történő pótlásának az elrendelését az önkormányzat költségére.

Törvényességi felügyeleti bírság megállapítása

141. § (1) A kormányhivatal a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg,

a) ha a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv megküldési kötelezettségének;

b) ha a polgármester, a jegyző határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének;

c) ha a törvényszék megállapítja, hogy a helyi önkormányzat jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének nem tett eleget és a bíróság által tűzött határidő eredménytelenül eltelt;

d) ha a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást.

(2) A törvényességi felügyeleti bírság legkisebb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap, legmagasabb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap tízszerese.

(3) A törvényességi felügyeleti bírság ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettség megszegés esetén ismételten is kiszabható.

(4) A törvényességi felügyeleti bírság kiszabásánál a kormányhivatal figyelembe veszi:

a) a jogellenes kötelezettség megszegés súlyát;

b) a helyi önkormányzat költségvetési helyzetét, és

c) az előző bírságok számát és mértékét.

(5) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a helyi önkormányzat a döntés közzétételétől számított tizenöt napon belül.

(6) A kormányhivatal bírságot megállapító döntésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény előírásait megfelelően kell alkalmazni.

(7) A törvényszék a kormányhivatal döntését megváltoztathatja, a kormányhivatal új eljárás lefolytatására nem kötelezhető.

A bírósági eljárás kezdeményezésének közös szabályai

142. § (1) A 132. § (1) bekezdés *h)* pontja esetében a kormányhivatal által kezdeményezett bírósági eljárásra a 70. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

(2) A 139–140. § szerinti jogszabálysértések megszüntetésére irányuló pert a helyi önkormányzat vagy a polgármester ellen lehet megindítani.

(3) A kormányhivatalnak a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot megállapító döntése ellen a pert a kormányhivatal ellen kell megindítani.

(4) Az önkormányzati határozat bírósági felülvizsgálata, az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránt, valamint a kormányhivatal törvényes-

ségi felügyeleti bírságot megállapító határozatának bírósági felülvizsgálata iránt indított perekben a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó fejezetének rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltéréseknek megfelelően kell alkalmazni, e perekben a törvényszék jár el.

Záró rendelkezések

Felhatalmazó rendelkezés

143. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:

- a) a területszervezési eljárás szabályait;
- b) a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemek nyilvántartásának szabályait;
- c) a 23. § (4) bekezdésének 1. pontjában meghatározott, a fővárosi önkormányzat kezelésében lévő főútvonalak, közutak és közterületek kijelölését;
- d) a 16. §-ban meghatározott esetekben az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettséggel összefüggő beruházás megvalósítása érdekében szükséges intézkedéseket;
- e) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter, hogy az önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyvnek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjét rendeletben szabályozza.

(3) Felhatalmazást kap a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat, hogy rendeletben állapítsa meg a közterületek elnevezésének, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályait.

(4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

- a) a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát;
- b) a helyi önkormányzat költségvetését;
- c) a helyi önkormányzat zárszámadását;
- d) az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit;
- e) a kirívóan közösségellenes magatartásokat, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni pénzbírság kiszabásának szabályait;
- f) az önkormányzati képviselőnek, a bizottsági elnöknek és tagnak, továbbá a tanácsnoknak járó tiszteletdíjat és természetbeni juttatást;
- g) a nagyobb gazdasági teljesítőképességű, lakosságszámú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat- és hatáskör vállalását;
- h) a polgármester általi forrásfelhasználás mértékét;
- i) azon vagyonelemeket, amelyekre a helyi önkormányzat vagyonkezelői jogot létesíthet, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait.

Hatályba léptető rendelkezések

144. § (1) E törvény a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 51. § (4) bekezdés és a 143. § (4) bekezdés *e*) pontja 2012. április 15-én lép hatályba.

(3) A 2–20. §, a 21. § (1) bekezdés, a 22–26. §, a 27. § (3)–(4) bekezdés, a 41–51. § (3) bekezdés, az 51. § (5) bekezdés – 62. §, a 65–68. §, a 71. §, a 79–105. §, a 106. § (1) bekezdés, a 111–131. §, a 143. § (1) bekezdés *a*), *c*), *d*) pontja, a 143. § (3) bekezdés, a 143. § (4) bekezdés *a*)–*d*), *g*), *h*) pontja, a 146. §, a 156. § (2) bekezdés, valamint a 157. § 2013. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 27. § (2) bekezdés, a 28–40. §, a 64. §, a 69–70. §, a 72–78. §, a 143. § (4) bekezdés *f*) pontja, a 154. §, a 156. § (3) bekezdése, valamint a 158. § a 2014. évi általános önkormányzati választások napján lép hatályba.

Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

145. § E törvény 1–83. §-ai, a 84. § (1)–(4) bekezdése, a 85–109. §-ai, a 125–144. §-ai, a 146. §, a 148. §, a 153–154. §-ai, a 156. §-a, valamint a 158. § *b*) pontja az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

Átmeneti rendelkezések

146. § (1) Az e törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületek felülvizsgálják és e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítják e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

(2) A polgármesteri hivatalt és a közös önkormányzati hivatalt a 84–86. § hatálybalépését követő hatvan napon belül kell megalakítani.

(3) A 11. § (2) bekezdés *b*) pontja, 90. § (2) bekezdése, 98. § (8) és (11) bekezdése alkalmazása során a költségvetési törvényben meghatározott lakosságszám az irányadó, egyéb esetekben a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvényben meghatározott lakosságszámot és időpontot kell figyelembe venni.

Módosító rendelkezések

147. § A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a 341. §-át követően a következő új alcímmel és 341/A. §-sal egészül ki:

Az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti per

341/A. § Az önkormányzat határozathozatali és feladat-ellátási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránt indított perekre ennek a fejezetnek a rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a perre az a bíróság illetékes, amelynek területén a kötelezettséget elmulasztó helyi önkormányzat székhelye található,

b) a keresetlevelet az illetékességgel rendelkező bíróságnál kell benyújtani,

c) a keresetlevélnek a 121. §-ban meghatározottakon túl a helyi önkormányzatokról szóló törvényben foglaltakat kell tartalmaznia,

d) a bíróság a keresetlevelet 30 napos határidő tűzésével megküldi a helyi önkormányzatnak a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozata beszerzése céljából,

e) a perindítás hatályai a keresetnek az alperessel való közlésével állnak be,

f) tárgyalás tartását a felperes – a 338. § (8) bekezdés *b*) pontját ide nem értve – a keresetlevélben, az alperes a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatában kérheti; ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye,

g) a bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye.

148. § A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.)

a) 12. § (2) bekezdésében, 33/A. § (1) bekezdés *i*) pontjában, a 33/A. § (7) bekezdésében, az 52. § (2) bekezdésében, a 92/C. § (6) bekezdésében, a 95. § *a*) pontjában, a 96. § *c*) pontjában, a 97. § *a*) pontjában, a 105. §-ában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) 17. § (2) bekezdésében, a 42. § (3) bekezdésében, a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”,

c) 33/A. § (3a) bekezdésében és a 92/C. § (6) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervet” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

d) 59. §-ában, a 95. § *a*) pontjában és a 96/A. §-ában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”,

e) 105. §-ában a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,

szöveg lép.

149. § A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény

a) 7. § (1) bekezdésében, a 13. § (5) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) 19. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”

szöveg lép.

150. § A helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény

a) 13. § (3) bekezdés d) pontjában, 20. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) 13. § (4) bekezdésében, a 20. § (1) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi és megyei kormányhivatalnak” szöveg lép.

151. § A területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény

a) 3. § (1) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,

b) 6. § (1)–(2) bekezdésében, a 18. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”

szöveg lép.

152. § A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény

a) 7. § (3) bekezdés d) pontjában, a 12. § (2) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”,

b) a 7. § (6) bekezdésében, a 12. § (1) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”

szöveg lép.

153. § A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény

a) 4. § (2) bekezdés c) pontjában, az 5. § b) pontjában a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatalnak”,

b) 10. § (3) bekezdésében a „helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „fővárosi és megyei kormányhivatal”

szöveg lép.

154. § E törvény 41. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(8) Törvény előírhatja, hogy meghatározott közszolgáltatást kizárólag erre a célra alapított költségvetési szerv, olyan állami vagy többségi önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, amelyben az állam vagy az önkormányzat többségi befolyással bír, vagy e gazdasági társaság kizárólagos tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság vagy önkormányzati társulás láthat el.

155. § A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) Az Országgyűlés, a Kormány, a testületi központi államigazgatási szerv és az Alkotmányban megjelölt más testületi szerv normatív határozatban szabályozza az általa irányított szervek, valamint saját tevékenységét, működését és szervezetét, továbbá saját cselekvési programját. A helyi önkormányzat képviselő-testülete normatív határozatban szabályozza az általa irányított szervek tevékenységét, működését és szervezetét, továbbá saját cselekvési programját.

Hatályon kívül helyező rendelkezések

156. § (1) Hatályát veszti

- a) az Ötv. 32. § második mondata, a 61. § (1) bekezdése; a 61/A. §; a 78–80/B. §; a 88. § (1) bekezdés b) pontja, a 88. § (2)–(4) bekezdése, a 92/A. § (2) bekezdése; a 98–99. §;
- b) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 1. § (7) bekezdése;
- c) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény melléklete.

(2) Hatályát veszti

- a) az Ötv. 1–18. §; a 22–31. §; a 32. § első mondata, a 33. §; a 35–44. §; az 52–60. §; a 61. § (2)–(6) bekezdés; a 62–68/D. §; a 71–72. §; a 74. § (2)–(3) bekezdése; a 75–77. §; a 81–87. §; a 88. § (1) bekezdés a), c), d) pontja; a 89–97. §; a 101–115. § (4) bekezdése; a 115. § (6) bekezdése,
- b) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 3. § és 4. §-a és a 3. §-t megelőző alcím.

(3) Hatályát veszti az Ötv.

157. § Hatályát veszti

- a) a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény,
- b) a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény,
- c) a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény.

158. § Hatályát veszti

- a) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény,
- b) a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény.

1. melléklet a 2011. évi CLXXXIX. törvényhez

A polgármester, az önkormányzati képviselő esküjének szövege

Én, *(eskütevő neve)* becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy Magyarországhoz és annak Alaptörvényéhez hű leszek; jogszabályait megtartom és másokkal is megtartatom; *(a tisztség megnevezése)* tisztségemből eredő feladataimat a *(megye vagy település vagy kerület)* fejlődésének előmozdítása érdekében lelkiismeretesen teljesítem, tisztségemet a magyar nemzet javára gyakorlom.

(Az eskütevő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítjen!

2. melléklet a 2011. évi CLXXXIX. törvényhez

**Vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat helyi
önkormányzati képviselő' (polgármester, alpolgármester), valamint a ve-
le közös háztartásban élő házas- vagy élettársa és gyermeke számára**

A nyilatkozatot adó személye

1. A nyilatkozatot adó:

a) helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester (a továbbiakban együtt: képviselő)

b) a képviselővel közös háztartásban élő házas- vagy élettárs (a továbbiakban: házas-/élettárs)

c) a képviselővel közös háztartásban élő gyermek (a továbbiakban: gyermek)

2. A képviselő neve: .....

3. A házas-/élettárs neve: .....

4. A gyermek neve: .....

A. Rész

VAGYONI NYILATKOZAT

I. Ingatlanok

1.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....

b) Az ingatlan területnagysága: .....

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alap-
területe:

.....

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

2.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....

b) Az ingatlan területnagysága: .....

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alap-
területe:

- .....
- e) Az ingatlanjogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

3.

- a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
- b) Az ingatlan területnagysága: .....
- c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....
- d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alap-területe:

- .....
- e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

4.

- a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is): .....
- b) Az ingatlan területnagysága: .....
- c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése): .....
- d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alap-területe:

- e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.): .....
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.): .....
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke: .....
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete): .....

II. Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

- a) személygépkocsi: ..... típus
- a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- a szerzés ideje jogcíme: ..... típus
- a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- b) tehergépjármű, autóbusz: ..... típus
- a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus
- c) motorkerékpár: ..... típus

a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus

a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus

a szerzés ideje, jogcíme: ..... típus

2. Vízi vagy légi jármű:

a) jellege: .....

típusa: .....

a szerzés ideje, jogcíme: .....

b) jellege: .....

típusa: .....

a szerzés ideje jogcíme: .....

3. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:

a) egyedi alkotások: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje jogcíme: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje jogcíme: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje, jogcíme: .....

b) gyűjtemény: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje, jogcíme: ..... megnevezés ..... db

a szerzés ideje, jogcíme: .....

4. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó értékű ingóság:

a) megnevezés: .....

a szerzés ideje, jogcíme: .....

b) megnevezés: .....

a szerzés ideje, jogcíme: .....

c) megnevezés: .....

a szerzés ideje, jogcíme: .....

d) megnevezés: .....

a szerzés ideje, jogcíme: .....

e) megnevezés: .....

a szerzés ideje jogcíme: .....

5. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás vagy egyéb befektetés (részvény, kötvény, részjegy, nagy értékű biztosítás stb.):

megnevezés: .....

névérték, biztosítási összeg: .....

megnevezés: .....

névérték, biztosítási összeg: .....

megnevezés: .....

névérték, biztosítási összeg: .....

megnevezés: .....

névérték, biztosítási összeg: .....

megnevezés: .....

névérték, biztosítási összeg: .....

6. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás: .....Ft

7. A mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó készpénz: ..... Ft

8. Az összességében a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladó pénzügyintézeti számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

a) pénzügyintézeti számlakövetelés:

forintban: .....

devizában (forintértéken): .....

b) más szerződés alapján fennálló pénzkövetelés összege: .....Ft

9. Más, jelentősebb értékű vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori köztisztviselői illetményalap hathavi összegét meghaladja:

megnevezés: .....

megnevezés: .....

megnevezés: .....

megnevezés: .....

megnevezés: .....

III. Tartozások

Ebben a rovatban kérjük feltüntetni a köztartozás címén, valamint a pénzügyintézettel vagy magánszemélyekkel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Köztartozás (adó, vám, illeték, tb-járulék stb.): ..... forint

2. Pénzügyintézettel szembeni tartozás (hitel, kölcsön stb.): ..... forint

3. Magánszemélyekkel szembeni tartozás: ..... forint

IV. Egyéb közlendők

.....
.....
.....

.....
.....
.....

B. Rész

JÖVEDELEMNYILATKOZAT

(a képviselői tiszteletdíjon kívüli adóköteles jövedelmek)

1. Foglalkozása: .....

Munkahelye: .....

Szünetelteti-e foglalkozását: igen

nem

Foglalkozásából származó havi adóköteles (bruttó) jövedelme: .....Ft

2. Az 1. pontban írt foglalkozásán kívüli, valamennyi olyan tevékenysége, amelyből adóköteles jövedelme származik:

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

a) A tevékenység megnevezése: .....

b) A kifizető személye (kivéve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettség alá eső tevékenységek): .....

c) A jövedelem rendszeressége (havi, egyéb rendszerességű, eseti vagy időszakos): .....

d) A jövedelem (bruttó) összege: ..... Ft

C. Rész

GAZDASÁGI ÉRDEKELTSÉGI NYILATKOZAT

Gazdasági társaságban fennálló tisztsége vagy érdekeltsége:

I.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

II.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

III.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

IV.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....

V.

1. Gazdasági társaság neve: .....
2. Gazdasági társaság formája: .....
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.): .....
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya: .....%

5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya: .....%

6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége: .....